

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. február 9.
(OR. en)

6273/23

VISA 30
FRONT 49
MIGR 58
IXIM 24
SIRIS 13
COMIX 74

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. február 9.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 66 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK az (EU) 2021/1134 rendelet 11. cikkének (3) bekezdésével összhangban a VIS-rendelet teljes körű alkalmazására irányuló előkészületek aktuális állásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2023) 66 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2023) 66 final

Brüsszel, 2023.2.9.
COM(2023) 66 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

az (EU) 2021/1134 rendelet 11. cikkének (3) bekezdésével összhangban a VIS-rendelet teljes körű alkalmazására irányuló előkészületek aktuális állásáról

Összefoglaló

A többek között a vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről szóló, 2008. július 9-i 767/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet¹ (VIS-rendelet) módosító (EU) 2021/1134 rendelet² előírja, hogy a Bizottságnak éves **jelentést** kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a rendelet teljes körű alkalmazására irányuló előkészületek aktuális állásáról. Ez a **Bizottság első jelentése**.

A migráció, a határigazgatás és a biztonság területére vonatkozó új informatikai architektúra megvalósítása megalapozza a világ egyik legmodernebb határigazgatási rendszerének létrehozását. A Vízuminformációs Rendszer ezen architektúra szerves részét képezi. A teljes körű és időben történő végrehajtás érdekében az uniós tagállamoknak, a schengeni társult országoknak, az uniós ügynökségeknek és a Bizottságnak együtt kell előre haladniuk. **Egyetlen szereplő késedelmes fellépése mindenki számára késedelmet okoz**, és nagy valószínűséggel a **költségeket** is növeli.

A felülvizsgált VIS végrehajtásának előkészítése összességében jó úton halad. A módosító rendelet 2021. július 7-i elfogadását követően a Bizottság azonnal megkezdte az egyeztetést az interoperabilitási elemek fejlesztéséhez szükséges **végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktusok** csomagjáról az illetékes bizottságban és szakértői csoportban. Mostanra mind a 12 végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktussal kapcsolatos munka megkezdődött, és ezek az elfogadási eljárás különböző szakaszaiban vannak. Az illetékes bizottság és szakértői csoport hat végrehajtási jogi aktust és három felhatalmazáson alapuló jogi aktust jelenleg tárgyal, míg három végrehajtási jogi aktust már hivatalosan is elfogadott.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 767/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről (VIS-rendelet) (HL L 218., 2008.8.13., 60. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1134 rendelete (2021. július 7.) a Vízuminformációs Rendszer megreformálásának céljából a 767/2008/EK, a 810/2009/EK, az (EU) 2016/399, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240, az (EU) 2018/1860, az (EU) 2018/1861, az (EU) 2019/817 és az (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2004/512/EK és a 2008/633/IB tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2021.7.13., 11. o.).

1. Bevezetés

A 2004/512/EK tanácsi határozat³ a vízumadatok tagállamok közötti cseréjére szolgáló technológiai megoldásként létrehozta a Vízuminformációs Rendszert (a továbbiakban: VIS). A 767/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (VIS-rendelet)⁴ meghatározta a VIS célját, funkcióit és feladatait, továbbá megállapította a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjével kapcsolatos feltételeket és eljárásokat annak érdekében, hogy könnyebbé váljon a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok iránti kérelmek megvizsgálása és a kapcsolódó határozatok meghozatala. A VIS 2011. október 11-én kezdte meg működését, és azt 2011. október és 2016. február között fokozatosan vezették be a tagállamok valamennyi konzulátusán.

A VIS célja, hogy a kérelmekkel és a kapcsolódó határozatokkal kapcsolatos adatok tagállamok közötti cseréjének megkönnyítése révén javítsa a közös vízumpolitika végrehajtását, a konzuli együttműködést és a központi vízumhatóságok közötti konzultációt az alábbiak érdekében:

- a vízumkérelmezési eljárás megkönnyítése,
- a „vízum-shopping” megakadályozása,
- a személyazonossággal való visszaélés elleni küzdelem megkönnyítése,
- a külső határátkelőhelyeken és a tagállamok területén belüli ellenőrzések megkönnyítése,
- segítségnyújtás az olyan személyek azonosításában, akik nem vagy már nem teljesítik a tagállamok területére történő beutazásra, az ott-tartózkodásra vagy letelepedésre vonatkozó feltételeket,
- a 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ értelmében a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározásának megkönnyítése,
- valamint hozzájárulás a bármely tagállam belső biztonságát fenyegető veszélyek megelőzéséhez.

2021. augusztus 2-án hatályba lépett a többek között a VIS-rendeletet módosító (EU) 2021/1134 rendelet. A rendelet alapvető információkat nyújt a vízumkibocsátó hatóságok számára a rövid idejű tartózkodásra jogosító schengeni vízumot kérelmező személyekről, miközben lehetővé teszi a határőrök számára az esetlegesen biztonsági kockázatot jelentő utazók kiszűrését. Annak biztosítására, hogy az illetékes hatóságok időben elérhessék a szükséges információkat, az új szabályok emellett kiterjesztik a VIS alkalmazási körét, mindenekelőtt azáltal, hogy azt kibővítik a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumokkal és tartózkodási engedélyekkel is, az adatvédelmi szabályok maradéktalan tiszteletben tartása mellett. Az újonnan elfogadott szabályok lehetővé teszik a rövid távú tartózkodásra jogosító

³ A Tanács 2004/512/EK határozata (2004. június 8.) a Vízuminformációs Rendszer (VIS) létrehozásáról (HL L 213., 2004.6.15., 5. o.).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 767/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről (VIS-rendelet) (HL L 218., 2008.8.13., 60. o.).

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 604/2013/EU rendelete (2013. június 26.) egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról (HL L 180., 2013.6.29., 31. o.).

vízumot, a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumot és a tartózkodási engedélyt kérelmezők alaposabb háttérellenőrzését, a tagállamok között az ilyen okmányok birtokosaira vonatkozóan folytatott jobb információcserét, valamint az egyéb uniós információs rendszerekkel való teljes körű interoperabilitást.

Az (EU) 2021/1134 rendelet 11. cikkének (1) bekezdése szerint a Bizottság legkésőbb 2023. december 31-ig határozatot fogad el, amelyben meghatározza a VIS működésének kezdőnapját. A cikk azonban számos, a határozat elfogadásához szükséges előfeltételt is megszab, nevezetesen a következőket: el kell fogadni az ebben a jelentésben említett szükséges végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat; a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökségnek értesítenie kell a Bizottságot a tesztelési műveletek sikeres bevezetéséről; valamint a tagállamoknak értesíteniük kell a Bizottságot, hogy megtették a szükséges technikai és jogi intézkedéseket.

A VIS az (EU) 2019/817⁶ és az (EU) 2019/818⁷ európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott közös interoperabilitási keret részét fogja képezni, ezért új funkcióinak és folyamatainak teljes mértékben összhangban kell lenniük a keret részét képező többi uniós információs rendszerével.

Az (EU) 2021/1134 rendelet 11. cikkének (3) bekezdése értelmében a Bizottságnak jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az interoperabilitásról szóló rendeletek teljes körű alkalmazására irányuló előkészületek aktuális állásáról. Ennek a jelentésnek részletes információkat kell tartalmaznia a felmerült költségekről, valamint minden olyan kockázatról, amely hatással lehet az összköltségre. A Bizottságnak minden évben hasonló jelentéseket kell benyújtania mindaddig, amíg a Bizottság a fent említett rendeletnek megfelelően el nem fogadja a VIS működésének kezdő időpontját megállapító határozatot.

Ez a Bizottság első jelentése, amely a módosító rendelet 2021. július 7-i elfogadásától kezdődő és a jelentés 2022. decemberi elkészítéséig tartó időszakra vonatkozik.

2. A VIS-rendelet végrehajtási jogszabályai

Az (EU) 2021/1134 rendelet előírja, hogy a benne foglalt egyes műszaki részletek kiegészítése és végrehajtása érdekében végrehajtási jogszabályokat kell elfogadni. E jogi aktusok közül néhányra azért van szükség, hogy az eu-LISA teljes mértékben megkezdhesse az átfogó informatikai architektúra keretében az új funkciók kialakítását és fejlesztését, különösen mivel ez szükségessé teszi a műszaki leírások meghatározását. További jogi aktusokra van szükség a VIS illetékes tagállami hatóságok és uniós ügynökségek általi használatának megkönnyítését célzó műszaki szabályok megállapításához.

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/817 rendelete (2019. május 20.) az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a határok és a vízumügy területén, továbbá a 767/2008/EK, az (EU) 2016/399, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240, az (EU) 2018/1726 és az (EU) 2018/1861 európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint a 2004/512/EK és a 2008/633/IB tanácsi határozat módosításáról (HL L 135., 2019.5.22., 27. o.).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/818 rendelete (2019. május 20.) az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a rendőrségi és igazságügyi együttműködés, a menekültügy és a migráció területén, valamint az (EU) 2018/1726, az (EU) 2018/1862 és az (EU) 2019/816 rendelet módosításáról (HL L 135., 2019.5.22., 85. o.).

A rendelet 2021-es elfogadása óta a Bizottság 14 bizottsági ülést és 6, a VIS-szel foglalkozó szakértői csoportot szervezett a felülvizsgált VIS fejlesztéséhez szükséges végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktusok tervezetének megvitatása céljából.

Mostanra mind a 12 végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktussal kapcsolatos munka megkezdődött, és ezek az elfogadási eljárás különböző szakaszaiban vannak. Az illetékes bizottság és szakértői csoport hat végrehajtási jogi aktust és három felhatalmazáson alapuló jogi aktust jelenleg tárgyal, míg három végrehajtási jogi aktust már hivatalosan is elfogadott. Ezt az alábbi táblázat is szemlélteti:

1. táblázat: A szükséges végrehajtási, illetve felhatalmazáson alapuló jogi aktusok 2022. december 7-i állása az egyes rendeletek szerinti bontásban

Rendelet	Jogi aktus típusa	Elfogadva	Hivatalos elfogadás folyamatban	Bizottság vagy szakértői csoport elé terjesztve	Az elfogadási eljárás még nem kezdődött meg
VIS	Felhatalmazáson alapuló			3	
	Végrehajtási	3		6	

3. A tagállamok és az uniós ügynökségek általi végrehajtás nyomon követése

A felülvizsgált VIS időben történő végrehajtásának fontosságát uniós és tagállami szinten egyaránt elismerik, csakúgy, mint a VIS, valamint az egyéb uniós információs rendszerek és az interoperabilitási elemek fejlesztése közötti kölcsönös függőségeket. A teljes körű és időbeli végrehajtás érdekében a tagállamoknak, az uniós ügynökségeknek és a Bizottságnak együttműködve, egymással karöltve kell előre haladniuk, így elkerülve, hogy bármelyik fél esetleges mulasztása a működésbe lépés mindenkit érintő késedelméhez vezessen.

4. Költségek és kockázatok

A módosító rendeletre irányuló bizottsági javaslatot 2021. július 7-én, az eredetileg tervezettnél egy évvel később fogadták el. A VIS-rendelet felülvizsgálatáról szóló rendeletre irányuló európai bizottsági javaslathoz csatolt pénzügyi kimutatást 2021 júliusában módosították a felülvizsgált VIS végrehajtásának aktualizált ütemterve miatt, valamint annak biztosítása érdekében, hogy elegendő pénzügyi és emberi erőforrás álljon az eu-LISA rendelkezésére.

A módosított pénzügyi kimutatás szerint a javaslat a 2021–2027-es időszakban összesen 178,6 millió EUR-t igényel az uniós költségvetésből. Ez az összeg a következőkre vonatkozó költségvetésekből tevődik össze: a tagállamok tekintetében a nemzeti rendszereik kiigazítása (45 millió EUR), az Europol tekintetében az ügynökség informatikai rendszereinek szükséges korszerűsítése és személyzeti igényei (29,8 millió EUR), az Európai Határ- és Partvédelmi

Ügynökség (EBCGA) tekintetében az Ügynökségen belül a VIS-hez való új hozzáférés létrehozása, személyzeti igények és ülések (5,4 millió EUR), valamint az eu-LISA tekintetében a javaslat valamennyi informatikai ágának fejlesztése és az aktualizált VIS működtetése, továbbá az ideiglenes személyzeti igények (98,2 millió EUR).

A módosító rendeletre irányuló bizottsági javaslat alapján a felülvizsgált VIS fejlesztésével kapcsolatban az eu-LISA működési kiadásaira gyakorolt hatás a becslések szerint 2022-ben 16,2 millió EUR-t, 2023-ban pedig 28,9 millió EUR-t tesz ki.

A VIS-nek a közös interoperabilitási kereten belüli végrehajtása és a többi informatikai rendszerrel való interakciót célzó kiigazításai egymást követő különböző módosításokat vonnak maguk után, amelyek minden esetben a rendszer új verzióját eredményezik. A VIS e különböző változatait egymás után kell végrehajtani. A Covid19-válság gazdasági következményei a tagállamok és az uniós ügynökségek közbeszerzéseire és végrehajtási eljárásaira is hatással voltak. A fent említett szempontok hatással lehetnek az uniós határigazgatási, migrációs és biztonsági információs rendszerek új architektúrájának megvalósítására irányuló projekt egyes részeinek időtartamára.

Az eu-LISA igazgatótanácsának 2022. június 23-i határozatát és a Bel- és Igazságügyi Tanács 2022. július 11–12-i informális találkozáján kiadott határozatát követően felülvizsgálták az uniós információs rendszerek új informatikai architektúrájának és interoperabilitásának végrehajtására vonatkozó ütemtervet. A Schengeni Információs Rendszer késedelmes üzembe helyezését követően a különböző uniós információs rendszerek üzembe helyezésének jelenlegi ütemterve a következő: a SIS esetében 2023. március, az EES esetében 2023. május közepe, az ETIAS és az ECRIS-TCN esetében pedig 2023. november közepe, valamint az interoperabilitási elemek működésének fokozatos megkezdése 2024 júniusáig.

Ebben a szakaszban nem mérhető az uniós információs rendszerek és interoperabilitás felülvizsgált ütemtervének a VIS végrehajtására vonatkozó költségekre gyakorolt lehetséges hatása. Mindazonáltal a tagállamoknál és az érintett uniós ügynökségeknél 2021-ben és 2022-ben felmerült kiadásokra vonatkozóan rendelkezésre álló adatok szerint eddig nem azonosították a módosított pénzügyi kimutatásban becsült összegek túlköltekezésének kockázatát.

5. Következtetés

A tagállamok, a schengeni társult országok és az uniós ügynökségek egyaránt elkötelezték magukat – az uniós információs rendszerek szélesebb interoperabilitási keretének részét is képező – felülvizsgált VIS teljes körű végrehajtásának biztosítása mellett. A Bizottság továbbra is koordinálja és szorosan nyomon követi az összes érintett fél előrehaladását annak érdekében, hogy 2024 júniusáig teljeskörűen rendelkezésre álljanak az új és továbbfejlesztett informatikai rendszerek és az interoperabilitási elemek. Az eu-LISA igazgatótanácsa 2022 júniusában felkérte az ügynökséget, hogy vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy a felülvizsgált VIS végrehajtásának ütemtervét szorosabban integrálja az interoperabilitás átfogó felülvizsgált ütemtervébe, amit a Bel- és Igazságügyi Tanács a 2022. július 11–12-i ülésén megerősített.

A felülvizsgált VIS végrehajtásával kapcsolatos munka összességében jól halad. Annak biztosításához azonban, hogy ez továbbra is így maradjon, az összes érintett félnek együtt

kell haladnia valamennyi uniós információs rendszer és interoperabilitási elem fejlesztése és végrehajtása terén, és folyamatosan nyomon kell követni a késedelmek kockázatát. A Bizottság továbbra is együttműködik valamennyi érdekelt féllel, hogy az elfogadott végrehajtási ütemterv betartása érdekében feltárja és a lehető legrövidebbre csökkentse az esetlegesen felmerülő késedelmeket.